

WSPIERANIE U DZIECI ROZWIJANIA UMIEJĘTNOŚCI CZYTANIA W WARUNKACH DOMOWYCH

Opanowanie umiejętności czytania nie jest czynnością łatwą, dlatego wymaga systematycznej nauki – zarówno szkolnej, jak i domowej. Dziecko, doskonaląc umiejętność czytania w warunkach domowych – wymaga życzliwego i cierpliwego wsparcia oraz starań rodziców o to, aby czytanie stawało się dla niego przyjemnością i jednym z najważniejszych źródeł poszerzania wiedzy i zainteresowań. Czytajmy więc z dzieckiem na zmianę, fragmentami, a wiersze zwrotkami - żeby czytanie stawało się tak ważne, jak wspólna zabawa i tak ważne, jak wspólne spędzanie czasu. Dziecko polubi czas z książką, jeżeli rodzic chętnie i z radością będzie angażował się w czytanie dziecku (np. „do poduszki”), bo systematyczne czytanie zapewnia dziecku stabilność i pewność.

Do nauki czytania potrzebne są odpowiednie warunki – przede wszystkim oświetlenie i cisza. Dzieci czasem uczą się czytać przy włączonym radiu, telewizorze, głośnej zabawie rodzeństwa, a nieraz przy rodzicu zajętym jednocześnie czymś innym. Przeszkadza to dziecku w koncentracji - jest rozproszone, zdenerwowane, nie zastanawia się nad czytany tekst.

Bezwzględnie nie uczmy dzieci błędnego wymawiania liter (spółgłosek) – czyli np. „d” jako „dy”, „m” jako „my”. W takim wypadku dziecko będzie głoskowało niepoprawnie, czytając np. „dom” jako „dyomy”. Oczywiście nie będzie wiedziało, co przeczytało, bo powstaje bezsensowny wyraz.

Niemniej ważny jest również odpowiedni poziom motywacji dziecka do pracy nad pokonywaniem trudności w nauce czytania. Dlatego pamiętajmy, aby bezwzględnie wspierać je w podejmowaniu trudnych dla niego zadań i doceniać każdy, nawet najmniejszy sukces. Chwalmy dziecko nie tyle za efekty pracy, ile za włożony w nią wysiłek. Cieszymy się wspólnie, że udało mu się właściwie przeczytać literę, sylabę, wyraz krótki, dłuższy i bardzo długi. Dzielimy teksty do czytania na fragmenty, aby dziecka nie zniechęcała ich długość.

Rodzice, chcąc wspierać swoje dziecko w nauce czytania - pamiętajcie o tym, żeby:

- nie zmuszać go do nauki czytania - jeżeli widzicie, że dziecko ma zły nastrój, jest zmęczone albo denerwuje się siedzeniem nad książką – spróbujcie ponownie, gdy będzie ono w lepszym nastroju;
- nie siadać z nim do nauki czytania, jeśli samemu ma się zły dzień;
- nigdy nie denerwować się na nie – nie krzyczeć, nie okazywać mu zniecierpliwienia i złości,
- postarać się, aby nauka czytania była dobrą, wspólną zabawą.

Dla niektórych dzieci nauka czytania jest łatwa, dla niektórych – trudna. Wynika to zazwyczaj z indywidualnych różnic rozwojowych u dzieci, ale ukształtowanie prawidłowości procesów przebiegu nauki czytania (składnik tzw. gotowości szkolnej) przypada przeciętnie na 6 r. ż. dziecka. Wtedy czyta ono samodzielnie pojedyncze słowa, proste i krótkie teksty, zaczyna interesować się językiem pisanym (np. ogłoszeniami w prasie, billboardami ulicznymi). W okresie do roku systematycznej nauki czytania - dziecko czyta już samodzielnie.

Niekiedy nauka czytania może być mało efektywna bądź nie postępować – przy stale obniżającej się u dziecka samoocenie. Wówczas – najkorzystniej w porozumieniu ze specjalistami szkolnymi (zwłaszcza z psychologiem, pedagogiem i wychowawcą) – warto poprosić o pomoc specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej.